

Záznam z 38. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy

konaného v pondělí 10. 6. 2024 od 10:00 do 12:00 hodin
v budově Ministerstva spravedlnosti, Vyšehradská 16, Praha 2, místnost č. 108

Prezenční listina

Přítomní členové a náhradníci: 11

Usnášeníschopnost: 9

Přítomni členové:

Mgr. Jan Dupák – Transparency International ČR
prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc. – Masarykův ústav vyšších studií ČVUT
Mgr. Lenka Kováčová – Digitální informační agentura
Ing. Tomáš Kroutil – Ministerstvo práce a sociálních věcí
Marta Smolíková – Česká ženská lobby ČR
Ing. Bc. Miroslav Veselý – Ministerstvo vnitra

Omluveni členové s náhradou:

Kristýna Bašná, MSc. Ph.D. – Sociologický ústav Akademie věd ČR
→ *náhradník Mgr. Lukáš Kraus – Lobbio*
Mgr. Michal Franěk – předseda, Ministerstvo spravedlnosti
→ *náhradník JUDr. Jiří Kapras, Ph.D. – Ministerstvo spravedlnosti*
PhDr. Jindřich Fryč – nejvyšší státní tajemník, Ministerstvo vnitra
→ *náhradnice Mgr. et Mgr. Jana Drábová – Ministerstvo vnitra, Sekce pro státní službu*
Ing. Petr Kobza – Ministerstvo financí
→ *náhradník JUDr. PhDr. Jiří Pokorný – Ministerstvo financí*
Mgr. Marek Zelenka, LL. M. – Oživení
→ *náhradník Mgr. Tomáš Münzberger – Oživení*

Omluveni členové:

JUDr. Kamil Jelínek Ph.D. – Masarykova univerzita
Mgr. Mária Jurečko, MBA – Ministerstvo zdravotnictví
Ing. Mgr. Oldřich Kužílek – Otevřená společnost
JUDr. Vít Samek – Českomoravská konfederace odborových svazů ČR
RNDr. Hana Žufanová, Ph.D. – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Hosté:

Mgr. Věnek Bonuš – Lobbio
Mgr. Bc. Dalibor Fadrný – Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Adam Hexner – Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Adéla Janichová – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. Ondřej Ječný – Ministerstvo pro místní rozvoj
Ing. Roman Klar – Generální finanční ředitelství
Ing. František Kučera – Ministerstvo spravedlnosti
PhDr. Ing. Pavel Mička – Úřad vlády ČR
Ing. Kateřina Urbánková – Ministerstvo spravedlnosti

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jiří Kapras návazně na ověření usnášeníschopnosti pracovní komise představil program jednání. Informoval o tom, že část návrhů závazků, které budou diskutovány, byla shromážděna na workshopu a část byla zaslána korespondenčně.

Program jednání:

1. Úvodní slovo
2. Vytváření Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026 – schválení předvýběru závazků pro jednání s gestory
3. Různé

Program jednání byl schválen jednomyslně.

2. Vytváření Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026 – schválení předvýběru závazků pro jednání s gestory

František Kučera navrhl, aby se závazky projednávaly po tematických funkčních celcích a v průběhu jednání byly zhodnocena relevantnost projednávání těchto závazků s gestory. Informoval, že další jednání pracovní komise ohledně dopracovaných závazků se uskuteční začátkem září 2024. V průběhu jednání bylo následně pozměněno pořadí projednávání několika závazků (konkrétně závazek č. 2.1.4., který byl přesunut až na konec bloku č. 2.1 a závazek č. 2.5.3., který byl přesunut před 2.5.4.). Ostatní závazky byly projednávány ve stejném pořadí jako byly řazeny v průvodní prezentaci poskytnuté účastníkům před jednáním ([příloha č. 1](#)).

2.1. Veřejné zakázky

2.1.1. Posílení transparentnosti veřejných zakázek malého rozsahu

Věnek Bonuš nejprve v popisu závazku ([příloha č. 2, s. 3](#)) poukázal na decentralizovanost systému a rozdílnost v transparentnosti veřejných zakázek. Požadavkem je vytvoření jednotného standardu, ve kterém bude nutné u zakázek nad 500 000 Kč provést otevřené řízení nebo alespoň *ex post* uvést základní údaje.

František Kučera připomněl, že navrhovaným gestorem je Ministerstvo pro místní rozvoj (dále pouze „MMR“) a že návrhem dalšího postupu je projednat závazek s gesčním ministerstvem. **Jiří Kapras** vyzval zástupce MMR k reakci.

Ondřej Ječný se dotázal na představu navrhovatele, zda by se do zákona měla promítnout nějaká nová forma uveřejňovací povinnosti vzhledem k veřejným zakázkám malého rozsahu (dále též „VZMR“).

Věnek Bonuš poznamenal, že tento standard by byl zakotven v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, (dále též „ZZVZ“) a navazujících podzákoných předpisech. Podle Lobbia by bylo zapotřebí aktualizovat doporučující metodiky (jsou zveřejněny na webu VZMR, ale probíhá aktualizace) a popsat pravidla zakázek z evropských dotací (sjednocení metodických pokynů, aby došlo ke sjednocení standardu, co musí zadavatelé splnit u VZMR). Zákodárce by měl dát najevo formou legislativy a podzákoných předpisů, co si představuje pod naplňováním principů v § 6 ZZVZ, jelikož to v současné době není jasné. Praxe je různorodá. Zadavatel je na jedné straně někdy až příliš formální, aby se vyhnul problémům

s přebujelým kontrolním systémem u veřejných zakázek (dále též „VZ“), zvláště těch dotovaných. Objevuje se ale zároveň praxe, kdy u poměrně velkých VZ je transparentnost poměrně nízká. Z toho důvodu považuje Lobbio sjednocení za velmi prospěšné. **Ondřej Ječný** poznamenal, že zmíněná problematika je součástí cílů MMR a ministerstvo by bylo rádo spolugestorem.

Vladimíra Dvořáková uvedla, že úvahy vítá a podporuje transparentnost. Poté ovšem vyslovila přání, aby opatření nebyla příliš složitá, jelikož již v současnosti zabere zadávání veřejných zakázek poměrně dosti času (zejména pochopení toho, co musí být splněno). Z toho důvodu prosí o jasnou metodiku, která by urychlila proces zadávání VZMR. Doplnila, že se zde v rámci procesů zadávání VZ setkává to, že akademici vědí, co potřebují, a úředníci / příslušní zaměstnanci zpracovávající zadávací dokumentaci znají proces, ale naopak nevědí, jaké požadavky na předmět plnění je nutné zahrnout.

Jiří Kapras poznamenal, že se problematika nastíněná Vladimírou Dvořákovou prolíná také se závazkem 2.1.2. Zrekapituloval, že se spolugestor nebrání dalšímu projednávání závazku a jeho následné realizaci v případě, že budou nastaveny jasné parametry a postupy včetně harmonogramu prací.

2.1.2. Elektronické prostředí pro efektivní, transparentní a inovativní zadávání veřejných zakázek

Ondřej Ječný v rámci popisu závazku ([příloha č. 2, s. 8](#)) poukázal na složitost elektronických nástrojů (přechod z jednoho nástroje do druhého, nemožnost automatizace u dokazování dokumentů v rámci České správy sociálního zabezpečení nebo výpisu z Rejstříku trestů). Následně uvedl, že MMR požaduje napojení Národního elektronického nástroje (dále též „NEN“) na rejstříky, ale zároveň také umožnění tohoto napojení všem poskytovatelům elektronických nástrojů (důvod: čerpání dat, zefektivnění dohledu nad veřejnými zakázkami). Zároveň dle jeho slov MMR navrhuje vytvoření Registru veřejných zakázek (dále pouze „Registr“), který by byl napojen na různé nástroje a byl by široce využíván k efektivnímu zadávání a jeho zrychlení.

Vladimíra Dvořáková vznesla dotaz, zda bude první a druhý závazek propojen a zda do závazku 2.1.2. budou spadat také VZMR. **Ondřej Ječný** reagoval, že elektronizace VZMR není aktuálně povinná a forma zadávání závisí na zadavateli (listinná nebo elektronická). Následně uvedl, že MMR usiluje o osvětu, aby byly VZMR soutěženy také elektronicky. Tento závazek ovšem směřuje na koncentraci dat na jednom místě a zjednodušení prokazování způsobilosti/kvalifikace programátorů, nikoliv na realizaci veřejných zakázek.

Ondřej Ječný rovněž poznamenal, že v současné době neexistuje přehled o VZMR realizovaných na soukromých elektronických tržištích a MMR je nuceno získávat data skrze externí subjekty (MMR má přehled o pouze 30 % trhu).

Jiří Kapras konstatoval, že na problematiku částečně směřuje navrhovaný závazek Lobbia o zavedení jednotné centrální evidence VZMR. Rovněž uvedl, že problém spočívá v neexistenci zákonné povinnosti (ZZVZ stanovuje striktní pravidla pouze pro zadávací řízení prováděná podle tohoto zákona, VZMR sem nespádají). Následně se dotázal, zda existuje nějaké metodické doporučení na straně MMR, které by problematiku usměrňovalo. **Ondřej Ječný** uvedl, že se MMR snaží NEN propagovat a na svých školeních upozorňuje na výhody

elektronického zadávání. Problém ovšem spatřoval v tom, že VZMR většinou realizují malé obce nebo jsou VZMR realizovány pro drobné nákupy a úředníci nejsou často dostatečně erudováni. Poukázal také na to, že zde v minulosti fungovala u určitých komodit elektronická tržiště, která byla ovšem po roce 2016 zrušena a od té doby je elektronické zadávání VZMR na bázi dobrovolnosti. **Vladimíra Dvořáková** uvedla, že nevidí problém v dobrovolnosti. Následně se ale dotázala, zda bude v rámci tohoto závazku využito stejné prostředí jako u nadlimitních VZ, nebo zda se bude jednat o zcela nový systém. **Ondřej Ječný** odpověděl, že MMR navrhuje zcelit data z celého trhu, aby s nimi bylo možné pracovat a soustředit se na problematiku VZMR. Poté uvedl, že v současné době fungují elektronická tržiště, která slouží k zadávání všech zakázek a neexistují žádné restriktce. **Jiří Kapras** přestřel problém ve vedení malých zadavatelů k tomu, aby evidovaly VZMR na jednom místě (kdy zákon to přímo nenařizuje). Uvedl, že v minulosti byly v legislativním procesu vedeny diskuse nad tématem centrální evidence VZMR, ale narážely na poměrně velký odpor. Např. Senát nebyl nakloněn ukládání dalších administrativních překážek v oblasti zadávání u VZMR (z důvodu, že velká část je zadávána obcemi).

Roman Klar se dotázal, jakou roli v této problematice hrají centrální nákupy (elektronická tržiště). **Ondřej Ječný** odpověděl, že v souladu se schválenou Národní strategií veřejného zadávání v ČR se aktuálně posuzuje, jakým způsobem by bylo možné realizovat tato elektronická tržiště. Uvedl, že NEN by bylo poté možné využít k tomu, aby veřejní zadavatelé v roli centrálního zadavatele mohli nakupovat komodity, které by nabízeli dalším menším zadavatelům. Zároveň také poukázal na existenci komerčních tržišť s již dokončenými systémy, které by se mohly propojit s NEN a nebylo by zapotřebí vyvíjet další nový systém. Doplnil, že např. kraje se snaží aktuálně tuto službu nabídnout (kraje vysoutěží nějaké komodity a formou elektronického tržiště si ji mohou obce odebrat). Plzeňský kraj, ve kterém tento systém již funguje, považuje MMR za vzor, v jehož důsledku uvažuje nad přenesením tohoto systému na celostátní úroveň. Vnímáním nedostatkem ale může být otázka efektivnosti centralizace. MMR se tak přiklání spíše k tomu, aby kraje či příspěvkové (nebo státní) organizace nabízely produkty formou elektronických tržišť na určitém území, aby to příliš neovlivňovalo dodavatele komodit.

Jiří Kapras poznamenal, že konkrétní detaily budou řešeny v rámci karty závazků, kterou bude možné dopracovat s gestorem.

Jiří Pokorný nesouhlasil s úvahou, že díky uvedení dat transparentním způsobem v Registru by došlo ke snížení korupčního potenciálu. Poznamenal, že VZMR dosahují sice velkého počtu, ale jednotlivě jsou zadávány v malých částkách a korupce se odehrává z 90 % u největších veřejných zakázek (často prováděných opakovaně, např. ve zdravotnictví). Upozornil na to, aby realizací tohoto závazku nedošlo pouze ke ztížení práce zadavatelů. Ministerstvo financí (dále též „MF“) by podporovalo pouze jednoduchý formulář v rámci zadávání VZ do Registru. **Jiří Kapras** souhlasil s Jiřím Pokorným v případě čistě trestněprávního pohledu na korupci. Poznamenal ale, že nelze přehlížet silné klientelistické vazby v zadávání VZMR, které by mohlo posilování transparentnosti VZMR utlumit.

Lenka Kováčová se dotázala, zda by se skutečně v Registru koncentrovala data z ostatních systémů a nesloužil by pouze jako vstupní brána přenášející uživatele k dalším systémům. Poté se zeptala, jakým způsobem chce MMR nahrát data do Registru, jelikož každý systém má jiná

datová schémata. Nakonec vznesla dotaz týkající se toho, zda se jedná o nový projekt, nebo navazuje na předchozí aktivity MMR (sjednocování umístění dat). **Ondřej Ječný** odpověděl, že se tento projekt znovu obnovuje, jelikož k tomu MMR dostalo finanční prostředky.

Lenka Kováčová požádala o ujištění, zda MMR bude disponovat datovými smlouvami a ostatní subjekty jim budou dodávat data. **Ondřej Ječný** poznamenal, že v rámci vyhlášky bude nastavena povinnost ostatních subjektů posílat data do Registru a v případě porušení nebude poskytovatelům udělena certifikace jejich elektronického nástroje. Uvedl, že cílem je sjednocení dat (zejména o VZMR), jelikož v současné době musí MMR získávat data externě. Konstatoval, že nyní je pro zadavatele přechod od jednoho elektronického systému k druhému velice složitý i finančně náročný.

Věnek Bonuš reagoval na již vznesené argumenty následovně:

- *ad* administrativní zátěž – největší objem VZMR zadávají velké obce (v roce 2022 šlo o 40 % objemu všech zadaných finančních prostředků), zmínil návrh na zvýšení limitu ze 2 na 3 mil. Kč a z 6 na 9 mil. Kč u stavebních zakázek. Zadavatelé masivně stlačují VZ do limitu VZMR (např. stavební zakázky za cca 15 mil. Kč), dále malé obce nezadávají příliš často zakázky nad 500 000 Kč, ale statutární města, která mají administrativní podporu pro zadávání VZ do elektronických systémů ano,
- *ad* riziko korupce u VZMR – souhlasil se snadnou evidentní existencí klientelistických vazeb (záleží ovšem na městech).

Marta Smolíková poukázala na to, že existuje velké množství obcí s neuvolněnými zastupiteli a členy rady, které zadávají nějakou VZ často pouze jednou ročně. Z toho důvodu se obává, že tento postup ohrozí akceschopnost a ochotu zadávat nové zakázky, jelikož to bude náročné a ponese to určitá rizika.

2.1.3. Prostředí pro efektivní a transparentní zadávání veřejných zakázek

Ondřej Ječný při představení návrhu závazku ([příloha č. 2, s. 13](#)) nejprve poznamenal, že MMR navazuje na schválenou Národní strategii veřejného zadávání v České republice pro období let 2024 až 2028. Dlouhodobý problém MMR spatřovalo v tom, že se zakázky zadávají na cenu, nevyužívají se jiné způsoby zadávání veřejných zakázek, ani vícekritériální hodnocení. Dále uvedl, že MMR se bude snažit provádět sérii školení vedoucí ke zlepšení schopností uživatelů při zadávání a k většímu využívání elektronických nástrojů.

Lenka Kováčová se dotázala, zda by bylo možné spojit závazek 2.1.2. a 2.1.3. **Jiří Kapras** poznamenal, že metodika pro vytváření akčního plánu to nevyklučuje a u těchto závazků by mohlo dojít k jejich spojení. **Ondřej Ječný** souhlasil.

František Kučera uvedl, že prvotní oddělené projednávání všech návrhů závazků nezabraňuje jejich možnému následnému sloučení.

2.1.4. Reforma ÚOHS

Věnek Bonuš představil podstatu závazku ([příloha č. 2, s. 18](#)) spočívající v reformě přezkumu veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „ÚOHS“). Poté nastínil následující dva problémy:

- efektivita – systém přezkumu je nejméně efektivní v EU, v ČR je nejvíce instancí, dochází k prodlužování doby přezkumu a doby blokace zadávacího procesu → řešení: pouze změna zákona
- prevence korupce – koncentrace pravomocí předsedy, který sám rozhoduje ve druhém stupni, problémy: veškeré tlaky mohou směřovat na jednu osobu, nezastupitelnost (i v případě nemoci apod.), kapacitní problém (ÚOHS má 5 odlišných velkých agend)

Poté poznamenal, že tento systém lze změnit tak, aby odpovídal standardům v EU (posunutí k německému modelu). Lobbio navrhuje uvést jako součást závazku, že se ČR zavazuje i na mezinárodní úrovni k provedení opatření posílení efektivity vládnutí, protikorupčních pojistek a odpovědnosti v rozhodování ve veřejných zakázkách. **Jiří Kapras** vznesl dotaz, zda se Lobbio domnívá, že aktuálně projednávaná reforma ÚOHS neprojde v tomto volebním období. **Věnek Bonuš** uvedl, že Lobbio počítá spíše s tím, že projde. Dále poznamenal, že závazek směřuje na rok 2025 a 2026. V roce 2025 by mohly být reformní kroky dokončeny. Pokud by se tak nestalo, bylo by dobré, aby byl závazek zajišťující kontinuitu reformních snah.

Vladimíra Dvořáková uvedla, že považuje problematiku řešenou návrhem závazku k ÚOHS za jednu z nejdůležitějších na jednání. Zároveň vyjádřila pochybnosti o tom, že se stejně jako v případě mnohých předchozích reforem stihne projednávání v Poslanecké sněmovně do konce jejího mandátu dokončit. **Ondřej Ječný** poznamenal, že MMR pracuje na reformě ÚOHS a předpokládá se, že v týdnu, ve kterém se jednání uskutečňuje, bude materiál odeslán do mezirezortního připomínkového řízení a dle programového prohlášení předložen do dalšího legislativního procesu. **Vladimíra Dvořáková** podotkla, že je možné to stihnout, ale odkázala na zkušenosti z posledních 20 let, kdy se to nestihlo. **Ondřej Ječný** poznamenal, že MMR by bylo rádo, kdyby se to stihlo.

2.2. Evidence skutečných majitelů

2.2.1. Rozvoj informačního systému evidence skutečných majitelů

Lukáš Kraus poznamenal, že tento závazek ([příloha č. 2, s. 24](#)) souvisí s materiálem Analýza kvality evidence skutečných majitelů a se separátní analýzou nevládních organizací. Následně uvedl, že Lobbio považuje za užitečné v aktivitách pokračovat. Zejména v implementaci doporučení a nástrojů uvedených v těchto analýzách. Zároveň podporuje širší spolupráci mezi Ministerstvem spravedlnosti (dále též „MSP“) a nevládními organizacemi u opatření zlepšujících kvalitu údajů v Evidenci skutečných majitelů (dále též „ESM“) (mezi vnímanými nedostatky je např. sankční politika). **Adam Hexner** uvedl, že v tomto závazku nespatřuje problém, jelikož kontinuálně navazuje na problematiku v dotčené oblasti. Zároveň ale upozornil na dvě hlediska – nelegislativní (v rámci fungování systému je možné některé věci upravit) a legislativní (v časovém horizontu to nedává smysl, kdy adaptace a implementace nedávno přijatých unijních předpisů se předpokládá do roku 2027). Navrhl posoudit reálnost opatření v rámci závazku. Poznamenal, že datovou analýzu není možné vyřešit bez toho, aby se určilo, kdo ji bude mít na starosti. **Jiří Kapras** uvedl, že diskuse zároveň navazuje na usnesení Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, která doporučila MSP v některých

ohledech dopracovat a vyhodnotit náměty, které jsou v Analýze kvality evidence skutečných majitelů. Navrhl uskutečnit separátní schůzku i se zástupci Lobbio, Lexperanto a Datlab, na níž by se projednávala reálnost a proveditelnost opatření v tomto období.

Roman Klar konstatoval, že je mnohdy obtížné zjistit „*kdo komu vládne*“, tj., kdo je v daném okamžiku skutečným majitelem a jaká je podoba vlastnické struktury. Poznamenal, že do budoucna bude nutné zavést mechanismy, které potvrdí, kdo je v daném okamžiku majitelem. Poukázal na to, že v případě složitých daňových podvodů je čas velmi omezený a pro Generální finanční ředitelství je velice obtížné najít, kdo spadá pod danou jurisdikci, jelikož se jedná o struktury mimo ČR. I z výše zmíněného důvodu uvedl, že by se Generální finanční ředitelství rádo zapojilo do tohoto procesu. **Jiří Kapras** poznamenal, že MSp tento krok vítá.

Adam Hexner uvedl, že ESM nebude nikdy sloužit k tomu, aby zobrazovala skutečné majitele. Dle jeho slov funkce ESM totiž spočívá v poskytnutí všech dat o společnostech i zahraničních strukturách, které se následně použijí pro potřeby analýzy schopné odhalit podezřelé situace (např. bílé koně). Zároveň může analýza údajů v ESM napomoci odhalovat pochybnosti u některých osob uvedených v ESM.

Roman Klar poznamenal, že při provádění některých analýz využívá Generální finanční ředitelství až čtyři databáze, ale přesto není někdy možné zjistit, zda uvedená osoba je skutečně osobou, na kterou se dotazujeme. Uvedl, že je mnohdy také obtížné identifikovat osoby podle jejich jména – především cizince. **Vladimíra Dvořáková** konstatovala, že považuje tento závazek za naprosto zásadní, jelikož se bez rozvoje zmíněného informačního systému není možné posunout v protikorupčním boji dál. Zároveň poukázala na současnou bezpečnostní situaci – konkrétně na to, že až v současné době se společnost zabývá kontrolou vlastnictví majetku ruských občanů. Jestliže budou s ESM zásadní problémy, představuje to bezpečnostní riziko i obrovské riziko korupčního chování. **Jiří Kapras** vyjádřil svůj souhlas, ale zároveň uvedl, že největší bariérou v realizaci jsou vyčleněné prostředky na analytické útvary. **Vladimíra Dvořáková** podotkla, že obecně není zájem na tom, aby se tyto věci dostávaly pod větší kontrolu a uvedla, že by se ČR měla inspirovat zahraničím. **Jiří Kapras** doplnil, že by tento problém měla zlepšit evropská legislativa zajišťující harmonizaci v rámci zemí EU.

Marta Smolíková vznesla dotaz týkající se propojenosti registru majitelů médií s ESM. **Adam Hexner** uvedl, že proběhlo jednání s Ministerstvem kultury o technickém napojení ESM. Skuteční majitelé ovšem mohou být uváděni v registru majitelů médií, jestliže jsou tito majitelé uváděni v ESM. **Marta Smolíková** podotkla, že nemá smysl, aby vznikly dva různé registry. **Adam Hexner** poukázal na to, že nejprve se musí zřídit registr majitelů médií a následně zde bude možné umístit provazbu (link) do ESM. Rovněž dodal, že se nebude jednat o dva oddělené registry. **Jiří Kapras** uvedl, že by informace by byly importovány z ESM. **Adam Hexner** poznamenal, že MSp nepodporuje, aby byly v ESM uváděny informace o provozu médií. K tomuto by měl sloužit registr majitelů médií (EU chce, aby posluchač věděl, kdo je provozovatel a poté si mohl také zjistit proklikem, kdo je skutečný majitel). **Jiří Kapras** uvedl, že nebudou vytvářeny duplicitní informace, jelikož informace stát už má a budou se převádět z ESM do registru.

Roman Klar nastínil problematiku paralelního naplňování rozličných iniciativ, kdy dochází k vytváření stále nových registrů jednotlivými ministerstvy, které fungují samostatně a nejsou

slučovány s ostatními. Konkrétně zmínil Ministerstvo zemědělství, které má v plánu vytvořit registr o majetkovém propojení podniků. **Jiří Kapras** poznamenal, že se sloučení tohoto registru s ESM aktuálně řeší, jelikož MSp donedávna nevědělo o iniciativě Ministerstva zemědělství (dále pouze „MZe“) a dozvědělo se o tom až při zařazení návrhu na program vlády (MZe vytvořilo bez konzultací s gestorem ESM). **Adam Hexner** doplnil, že zatímco MK se obrátilo na MSp s možností napojení registru majitelů médií na ESM, MZe v podkladových materiálech ani jednou ESM nezmínilo, ani neuvedlo, proč nelze ESM využít. Rovněž vyjádřil souhlas s postřehy Romana Klara. **Lenka Kováčová** doodala, že Digitální informační agentura (dále pouze „DIA“) rovněž nevěděla o této iniciativě, přestože byla MZe uvedena jako gestor. DIA návazně z důvodu absence dat odmítla spolupráci na tomto registru. Rovněž uvedla, že systémy nebude možné propojit, jelikož data nejsou popsána (data drží dodavatelé) a není možné identifikovat vzory (jednotné identifikátory), které by tyto systémy propojily. V současné době jsou ze strany DIA realizovány iniciativy zabývající se správou dat, ale nalezení řešení je ve výhledu několika let.

2.2.2. Posilování odolnosti a bezpečnosti Česka – otevřená formální norma pro Evidenci skutečných majitelů

František Kučera při popisu návrhu závazku ([příloha č. 2, s. 29](#)) uvedl, že je zapotřebí vytvořit normu, která by popisovala vkládaná data či data v ESM, nebo která by identifikovala vazby mezi subjekty. Jednotlivé entity by se tak daly dobře provázat a jednotlivě pojmenovávat v systémech, které by s nimi pracovaly pro identifikaci významné tržní síly, malých a středních podniků atd. Všechny resorty by byly schopny tuto normu (podle §3a odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dále též „Infozákon“) využít jako jeden standard, který by fungoval pro všechny systémy (ESM, zemědělská problematika, mediální domy apod.).

Lenka Kováčová informovala o tom, že se DIA účastnila před rokem jednání se spolkem Lexperanto, na kterém nebyla zmiňována pouze ESM, ale také jiné rejstříky. Následně poznamenala, že DIA může otevřenou formální normu (dále pouze „OFN“) uchopit, ale až po obdržení věcných vstupů od MSp. Rovněž uvedla, že by se musely všechny existující i vznikající systémy upravit podle této formální normy, která je povinná podle Infozákona (pokud se podle něj údaje zveřejní) a zároveň poukázala na neexistenci sankcí. Zmínila, že by bylo výhodné začít s ESM a postupně přidávat další systémy. Rovněž nastínila výhodu ve vlastnictví licence informačního systému, díky které by bylo možné již poskytnout dodavatelům technické specifikace. V závěru nabídla technickou pomoc v rámci tohoto závazku. **Adam Hexner** poznamenal, že ESM je nový systém a data včetně dat ve vlastnických strukturách jsou relativně dobře strukturována. Podle jeho slov je problémem této normy nová unijní legislativa, ve které je uvedeno, že Evropská komise do určité doby stanoví formát formulářů (podání). Do současné doby ovšem není jasné, jak bude vypadat, a jestliže bude OFN nastavena dopředu, tak zde je určitá pravděpodobnost jejího opětovného vytváření podle nového požadavku Evropské komise. Doplnil, že přesná specifikace údajů ve vlastnických strukturách bude uvedena v zákoně, určení dokladů prokazujících jednotlivé části struktury může být následně dopracováno a předdefinováno a časová návaznost změn je zajištěna již v současnosti vloženými daty. Podpořil návrh schůzky se zástupci spolku Lexperanto, na které by se sladily požadavky. Zároveň ale poukázal na to, že navrhovatel odkazuje na skutečnost, že různé unijní předpisy hovoří o vlastnické struktuře, která ovšem v současnosti není jednotně a přesně vymezena (různé předpisy mají odlišně nastavená procenta), a z toho důvodu je těžké

vše sladit. **Lenka Kováčová** poznamenala, že OFN může pomoci řešit situaci, kdy každá definice říká něco jiného a uživatel tak bude moci snáze identifikovat o jaké legislativě je řeč. Následně vznesla dotaz, na název legislativy a příslušní Generální ředitelství Komise (DG), protože se technické normy na evropské úrovni potkávají na jedné úrovni. **Adam Hexner** odpověděl, že se jedná o nově přijatý AML balíček (směrnice¹ a nařízení²), který by v následujících 2 týdnech po jednání pracovní komise měl vyjít v Úředním věstníku Evropské unie.

2.3. Výběrová řízení + nominační zákon

2.3.1. Zajištění transparentních a centrálně zveřejňovaných výběrových řízení na vedoucí představitele ústředních orgánů státní správy (s výjimkou ministerstev, dále jen „ÚOSS“)

Tomáš Münzberger popsal stručně podstatu závazku ([příloha č. 2, s. 36](#)). Následně připojil informace o současném zákoně č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „nominační zákon“), který požaduje standardy při jmenování vedoucích pozic u státních firem.

Jana Drábová odmítla návrh závazku, jelikož dle jejích slov není pravda, že výběrová řízení nejsou centrálně zveřejňovaná a transparentní. Následně uvedla, že dle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o státní službě“), je povinnost výběrová řízení zveřejňovat do Informačního systému o státní službě a na úřední desce. Rovněž uvedla, že základem výběrového řízení ve státní službě je transparentnost a snaha odbourat politický vliv. Poznamenala, že navrhovaným gestorem u tohoto závazku je Úřad vlády ČR, ale že v současné době spadá státní služba stále pod Sekci pro státní službu (dále pouze „Sekce“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“). V návrhu je uveden harmonogram k roku 2025, ale již v současné době probíhá 2. čtení novely zákona o státní službě, ve které se počítá s přechodem k Úřadu vlády ČR a která by měla být účinná od roku 2026. **Tomáš Münzberger** poznamenal, že Oživení závazkem navrhuje vícero věcí (např. fungování komise, zveřejňování koncepce). **Jana Drábová** uvedla, že podle § 54 zákona o státní službě je tvořena čtyřčlenná komise a její transparentnost je zajištěna tím, že každého člena jmenuje někdo jiný a že Sekce může v případě netransparentního postupu zasáhnout.

Jan Dupák poznamenal, že vedoucí představitelé ústředních orgánů státní správy nespádají pod služební zákon (např. předseda a místopředsedové ÚOHS), a proto je dle něj gestorem Úřad vlády ČR a ne MV, jelikož služebního zákona se problematika vůbec netýká. **Jana Drábová** namítla, že se věc služebního zákona týká. Speciální úprava má sice přednost před úpravou obecnou, ale ve skutečnosti se výběr vedoucích služebních úřadů (např. Státního úřadu pro jadernou bezpečnost) řídí podle zákona o státní službě, a z toho důvodu je gestorem Sekce. **Jan Dupák** poznamenal, že při výběrovém řízení na předsedu ÚOHS nebyl dle jeho zkušeností zákon o státní službě použit a parametry společně s kritérii se nastavovaly až v průběhu procesu

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1640 ze dne 31. května 2024 o mechanismech, které mají členské státy zavést za účelem předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně směrnice (EU) 2019/1937 a o změně a zrušení směrnice (EU) 2015/849, <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640>

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1620 ze dne 31. května 2024, kterým se zřizuje Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu a mění nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620>

podle obdržených připomínek. Z toho důvodu se domnívá, že tento závazek nemíří na vedoucí úředníky, ale na vedoucí ústředních úřadů státní správy dle § 2 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (dále též „kompetenční zákon“). **Jana Drábová** nesouhlasila s tím, že kromě samotného odlišného procesu jmenování do čela úřadu se tyto úřady u výběrových řízení fakticky řídí úpravou obsaženou v zákoně o státní službě. Sekce běžně jedná se zástupci správních úřadů a ti se reálně řídí jejich metodickými pokyny a služebními předpisy. **Jan Dupák** si ověřil, zda rovněž na příkladu výběrového řízení na předsedu Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, zda Ministerstvo dopravy spolupracovalo s MV. **Jana Drábová** to potvrdila a poté poukázala na již zmíněnou novelu zákona o státní službě³ a přechod Sekce pod Úřad vlády ČR (gesce zůstane v této Sekci). Následně uvedla, že svou podstatou novela míří procesně na výběrová řízení na zaměstnance v nižších platových třídách (resp. možnosti jejich nekonání pro státní zaměstnance do 12. platové třídy) a neřeší jmenování na služební místo vedoucího služebního úřadu podle § 54 zákona o státní službě. **Věnek Bonuš** namítl, že zákon o státní službě speciálně u ÚOHS vylučuje dopad na předsedu a místopředsedy. **Jana Drábová** potvrdila, že speciální úprava má u aktu jmenování přednost, ale zopakovala, že v zásadě se výběrová řízení konají v zásadě podle zákona o státní službě. **Jiří Kapras** navrhl uskutečnit separátní jednání se Sekcí, zástupci Oživení a dalších (podobně jako u ESM). Rekapituloval, že zde vzniká několik sporných otázek, ale že se zdá jasné, že zákon o státní službě se v praxi uplatňuje i na výběr vedoucí ústředních správních úřadů až na nějaké výjimky, které stanoví explicitně tento zákon nebo jiný zákon. Dodatečné požadavky ve smyslu závazku by se měly týkat jenom toho zbytku. Nakonec se dotázal, zda Jana Drábová souhlasí s tím, aby se tento závazek dále projednával. **Jana Drábová** navrhla vypuštění tohoto závazku z dalšího jednání.

Na základě diskuse **Jiří Kapras** navrhl separátní hlasování o návrhu závazku v následujícím znění:

„Závazek pro účely dalšího jednání mezi angažovanými aktéry zůstane v rámci úvah o zařazení do Akčního plánu OGP na roky 2025 a 2026.“

Pro – 8

Proti – 3

Zdrželi se – 0

Usnesení bylo přijato.

2.3.2. Analýza implementace nominačního zákona se zaměřením na dosahování cílů zákona a návrh vhodných opatření k posílení dopadu zákona

Věnek Bonuš při představení závazku ([příloha č.2, s. 44](#)) uvedl, že na základě nominačního zákona posuzuje nominační výbor návrhy na jmenování do řídicích a kontrolních funkcí ve státních firmách. Lobbio navrhuje provést vyhodnocení fungování tohoto zákona v praxi – konkrétně se zaměřit na transparentnost, nominační proces, zamezení politických trafik a schvalování kandidátů do funkcí. Zároveň poukázal na nutnost vyvážení ochrany osobnosti neúspěšných uchazečů, u kterých není reálně vyhodnotit počet kolik z nich bylo odmítnuto

³ <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=673>

(pokud nebyli doporučeni a jmenováni), jelikož tento údaj není zveřejněn, aby nedocházelo k odrazování potencionálních uchazečů do těchto funkcí. Cestou by bylo uvádět určitým způsobem agregovanou statistiku. V závěru rekapituloval cíl závazku, kterým by bylo dostat získat potřebné informace a zjistit přesné počty doporučených a nedoporučených kandidátů.

Marta Smolíková se dotázala, zdali by bylo možné zanalyzovat, kolik bylo jmenováno žen a kolik mužů. Doplnila, že dotaz nesměruje, z výše zmíněných důvodů, ke zveřejňování jmen nominovaných osob. **Jiří Kapras** poznamenal, že zveřejnění počtu nominovaných žen a mužů je na dalším projednání s gestorem.

2.3.3. Problematika "otáčivých dveří" - sociologické šetření, analýza

Lukáš Kraus informoval o tom, že námět je výsledkem proběhlého veřejného workshopu a přiblížil dotčenou problematiku, kdy se osoba působící v některém z přísněji regulovaných odvětví soukromého sektoru (např. hazardní průmysl) přesune na relevantní ministerstvo nebo ústřední správní úřad a následně se vrací zpět do prostředí, ze kterého odešla. Poté navrhl, aby se, i v kontextu předchozích analytických prací, např. analýzy fungování zákona o střetu zájmů, problematika a způsoby jejího uchopení v následujícím období analyzovaly, např. ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR.

Jiří Kapras poznamenal, že MSp tento návrh na posledním jednání podpořilo a spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR navrhlo. Poukázal na neprobádanost této oblasti a dosavadní nedostatečnou regulaci. Jako limitující faktor pro smysluplnou analýzu zmínil častý nedostatek vyčleněných prostředků.

Pavel Mička se dotázal, zda je přechod z neziskového sektoru do státní správy vnímán jako negativum. **Lukáš Kraus** poznamenal, že k zodpovězení této otázky by právě mělo dojít až v budoucnosti. Vyjádřil rovněž názor, že bude prozatím lepší tuto oblast neupravovat a počkat na identifikaci rizikových oblastí v rámci analýzy. **Jiří Kapras** uvedl, že opatření by nemělo být plošné a existují určité rizikové oblasti – zadávání veřejných zakázek (např. vytváření dobrých vztahů s dodavatelem, u kterého plánujeme v budoucnu pracovat), poskytování dotací či oblasti veřejné činnosti spojené s distribucí veřejných prostředků nebo u odvětví s přísnými podmínkami vstupu na trh, velkými investičními náklady či vysokou mírou regulace koncesí a licencí (energetika, telekomunikace). **Pavel Mička** pouze vyjádřil obavu, aby zákaz nebyl plošný a „nebylo s vaničkou vylito i dítě“ tam, kde je přenos zkušeností žádoucí. **Jiří Kapras** ujistil, že se nyní nejedná o stanovení nějakého zákazu a jeho rozsahu, ale pouze o zpracování analýzy a zvážení omezení přechodů do soukromé sféry případně jiných opatření.

2.4. Otevřená data a transparentnost

2.4.1. Vytvoření jednotného veřejného open-data přístupového místa k informacím o společnostech vlastněných státem a územními samosprávami

Jan Dupák představil stručně tento závazek ([příloha č. 2, s. 50](#)). Podle jeho slov Transparency International ČR (dále pouze „TI“) navrhuje jednotný sběr a prezentaci těchto dat. Následně uvedl, že gestor tohoto závazku není prozatím zřejmý, jelikož není jednoznačně určená odpovědnost vzhledem k jednotlivým majetkovým účastem.

František Kučera poznamenal, že jedním z bezprostředních úkolů zde bude identifikovat relevantního gestora. **Lenka Kováčová** poznamenala, že existují dvě možné cesty realizace závazku. Buď lze vytvořit nový rejstřík, kde opět vyvstává otázka ekonomičnosti, nebo vytvoření otevřené formální normy pro informace, pokud jsou již někým zveřejňovány, kdy jednotící nástroj si vytvoří až uživatel dat, což finanční nároky snižuje. Rovněž uvedla, že je zapotřebí zajistit, aby dotčené subjekty normu implementovaly. Záleží tedy i na tom, kolik subjektů bude. **František Kučera** uvedl, že při jednání o závazku bude vedena v patrnosti i nutná spolupráce s DIA, ale až za předpokladu, že budou vyjasněni věcní gestoři informací.

Marta Smolíková vznesla dotaz, z jakého důvodu nedisponuje ESM informacemi o státem vlastněných subjektech. **Jan Dupák** odpověděl, že důvodem je fakt, že tyto subjekty nemají skutečného majitele. **Marta Smolíková** se následně dotázala, z jakého důvodu se tento závazek týká společností vlastněných státem a územními samosprávami. **Jan Dupák** poznamenal, že v případě tohoto závazku se jedná o přístup z opačné strany, kdy uživatel vyhledává vlastnictví např. všech subjektů vlastněných ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu (dále pouze „MPO“). Následně uvedl příklad státního podniku DIAMO (v ESM: nemá skutečného majitele; v obchodním rejstříku: konečným akcionářem je ČR, jejíž práva vykonává MPO). Poukázal na to, že v případě ministerstev je tuto informaci ještě možné dohledat, ale v případě krajů a obcí s rozšířenou působností (dále též „ORP“) to je velmi složité. **Marta Smolíková** uvedla, že ESM umožňuje po zadání jména zobrazení všech vlastněných společností. **Jiří Kapras** namítl, že u ostatních společností to takto funguje, ale u společností vlastněných státem nikoliv. **Marta Smolíková** namítla, že tato možnost by měla fungovat také u státem vlastněných společností. **Jiří Kapras** konstatoval, že by k tomu byla nutná legislativní změna ESM. **Marta Smolíková** dále uvedla, že informace o vlastněných společnostech by měla být informací veřejnou. **Jiří Kapras** ještě doplnil, že by realizace tohoto závazku odděleně v samostatné databázi pravděpodobně nevyžadovala nutnou změnu legislativy. **Marta Smolíková** uvedla, že by uvedení informace v ESM přesto dávalo smysl. **Jiří Kapras** poznamenal, že zákon o evidenci skutečných majitelů představuje z 98 % implementaci evropské legislativy a že zahrnování nesouvisejících úprav v rámci implementační legislativy by bylo v rozporu se současným legislativním trendem. Následně vyjádřil názor, že je obecně problematické využívat stávající instituty pocházející z legislativy EU, které mají sloužit pouze určitým oblastem, a poté je rozšiřovat *en bloc*. Následně pak vyvstávají implementační problémy, např. v oblasti střetu zájmů, zadávání zakázek nebo poskytování dotací za situací, ve kterých původně nastavené vnitřní mechanismy některé eventuality neupravují, např. pro přístup k informacím ze strany řídicích orgánů.

Jiří Pokorný prezentoval stanovisko MF. Na MF působí odbor s názvem Strategické společnosti a investiční pobídky, který na základě usnesení vlády č. 115 z roku 2020 zpracovává každoročně Zprávu o plnění opatření vyplývajících ze Strategie vlastnické politiky státu a Zprávu o činnosti a výsledcích strategických společností s majetkovou účastí státu, státních podniků a národního podniku. Již nyní je možné zjistit zcela veřejným způsobem, jaké obchodní korporace a jiné právní subjekty jednotlivé resorty ovládají. U strategických společností lze zjistit i řadu dalších informací, včetně řídicího orgánu, hospodaření, hlavních událostí apod. Můžeme rovněž zjistit detaily z účetních závěrek a výročních zpráv, které jsou standardně zveřejňovány v obchodním rejstříku. Uvedl, že výše zmíněný odbor nepodporuje tvorbu dalších systémů s obdobným zaměřením, které by způsobovaly další nárůst nákladů administrativní zátěže. Následně přednesl obdobné stanovisko za Oddělení kanceláře státního

tajemníka, které s tímto závazkem rovněž nesouhlasí, jelikož lze potřebné informace najít v obchodním rejstříku nebo účetní závěrce.

Jan Dupák uvedl, že zmíněné argumenty chápe, ale že tento návrh mu byl předán kolegy z analytiky a investigativy, kteří, ačkoliv tyto nástroje používají v denní praxi, nemohou najít požadované informace. Uvedl, že netrvají na založení nového registru a zmínil další možnosti v podobě nastavení OFN, která by upravovala jednotné zveřejňování, nebo alespoň vydání určitých doporučení. **Jiří Kapras** navrhl, aby navrhovatelé prodiskutovali tuto námitku s MF, zjistili, zda stávající instrumenty již nepokrývají uvedené potřeby a případně pokračovali v hledání jiného gestora.

Miroslav Veselý uvedl, že bez legislativní změny to nepůjde (pokud jde o stanovení povinností vůči územně samosprávným celkům) a vyjádřil souhlas s nezaváděním dalších registrů, jestliže jsou k dispozici další zdroje (obchodní rejstřík apod.). **František Kučera** konstatoval, že prozatím se projednává pouze elementární smysl další diskuse o tomto závazku což **Jiří Kapras** potvrdil. **Lenka Kováčová** se dotázala, zda by nestačilo, aby MSp zveřejnilo obchodní rejstřík ve formátu open-data, jelikož to současné vyhledávání na webu MSp neumožňuje. **Jan Dupák** navrhl, že by se gestorem mohlo stát MSp, a zároveň dodal, že TI uznává nereálnost zřízení nových registrů a podporuje spíše malé změny. **Jiří Kapras** zopakoval nejistotu ohledně vkládání dat o společnostech vlastněných státem a územními samosprávami do ESM. Současně také uvítal návrh Lenky Kováčové a doplnil, že reálnost této varianty bude nutno ověřit.

2.4.2. Posílení kvality údajů v registru smluv – analýza a návrh opatření

Jan Dupák v rámci popisu závazku ([příloha č. 2, s. 52](#)) uvedl, že to je návrh inspirovaný závazkem a následnou Analýzou kvality evidence skutečných majitelů, která rovněž navrhovala konkrétní kroky ke zlepšení struktury dat bez velkých legislativních kroků. Poté poznamenal, že registr smluv je základním nástrojem pro činnost TI, se kterým pracují velmi často. Pro ilustraci uvedl, že některé veřejné instituce, jež jsou povinnými subjekty, až do dnešního dne nezveřejnily žádnou smlouvu. Upozornil na nedostatky ve funkcionalitách a na absenci platformy, na které by se daly nedostatky projednat a zohlednit.

Z následné diskuse o možné gesci na závazkem mezi **Jiřím Kaprasem**, **Lenkou Kováčovou** a **Janem Dupákem** vyplynulo, že by toto téma bylo možné otevřít se stávajícím gestorem registru smluv, kterým je DIA. S následnou diskusí o návrhu závazku **Lenka Kováčová** předběžně souhlasila.

Jan Dupák poukázal na výhody propojení registru smluv s údaji o veřejné zakázce z věstníku veřejných zakázek, jelikož v současné době je velice komplikované dohledat, zda byla smlouva uzavřena na základě konkrétní veřejné zakázky. **Jiří Kapras** se dotázal, zda měl na mysli vytvořit link z jedné platformy do druhé a **Jan Dupák** mu tuto domněnku potvrdil a dodal, že v současné době ještě není zcela zřejmé, jakým směrem. **Lenka Kováčová** vyjádřila nejistotu ohledně nalezení typu identifikátoru (zda IČO, nebo jiný) a dodala, že v současné tuto problematiku řeší také analytický útvar MF. **Jan Dupák** uvedl, že by to šlo spárovat podle čísla veřejné zakázky, ale **Lenka Kováčová** to vyvrátila pro situaci, kdy číslo veřejné zakázky není součástí registru smluv. **Jiří Kapras** poznamenal, že je zapotřebí vybrat identifikátor společný pro všechny dotčené procesy. U návrhu Jana Dupáka by bylo zapotřebí zavést novou zákonnou povinnost vkládat číslo veřejné zakázky také do registru smluv, což by vedlo ke změně

legislativní úpravy. **Jan Dupák** poznamenal, že by bylo dostačující umožnit dobrovolné uvádění čísla veřejné zakázky do registru smluv.

Ondřej Ječný doplnil, že tam, kde je v současnosti povinná elektronická komunikace, tak mají zadavatelé dvě možnosti – uveřejnit smlouvu na profilu zadavatele nebo vložit odkaz do registru smluv (tato varianta je ale ovšem pouze na zadavateli). Rovněž poznamenal, že zmíněná povinnost platí pouze pro státní správu, ale již ne pro samosprávu. **Jan Dupák** uvedl, že ORP již povinnost mají a poukázal na složitost § 219 ZZVZ. **Jiří Kapras** doplnil, že absence propojení pomocí linku je výsledek dobrovolnosti vkládání. **Jan Dupák** zmínil, že by se situace zlepšila, kdyby byla tato funkcionalita již přednastavena, jako tomu je v případě registru smluv. **Jiří Kapras** poznamenal, že je to složitější v tom, že to ze zákona není povinný údaj. Doporučil, aby TI vstoupila do konzultace s DIA a společně formulovaly závazek pro účely karty tak, aby bylo jasné, co je zamýšleno.

2.4.3. Důsledné zveřejňování rozhodnutí nižších soudů

Lukáš Kraus uvedl, že tento závazek ([příloha č. 2, s. 54](#)) navazuje na minulé Akční plány a s podrobnostmi odkázal na příslušnou vyhlášku č. 403/2022 Sb., o zveřejňování soudních rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž poznamenal, že bylo avizováno, že se nepočítá s rozšiřováním stávající agendy zejména u trestního soudnictví a stále se počítá pouze se zveřejňováním některých trestných činů týkajících se úplatkářství. Dále uvedl, že ambice by měly být větší, jelikož původní plány počítaly s postupným náběhem celé agendy. Je důležité, aby se v tomto trendu pokračovalo a zveřejňovalo se co nejvíce soudních rozhodnutí. **Jiří Kapras** uvedl, že návrh závazku bude předmětem dalších jednání.

2.5. Participace

2.5.1. Analýza a návrh podoby národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy

Pavel Mička souhrnně představil následující čtyři závazky, z nichž tři byly navrhovány přímo Úřadem vlády ČR. Dále také uvedl, že závazek 2.5.6. je v zásadě stejný jako závazek 2.5.4. a poukázal na absenci systematickosti v participačním procesu. Následně uvedl návrh Úřadu vlády ČR ([příloha č. 2, s. 60](#)), jež požaduje důkladnou analýzu fungování kompetenčních center ve světě a na základě výsledků a dalších vstupních materiálů umožní navrhnout podobu národního kompetenčního centra a určit jeho umístění.

2.5.2. Pilotní implementace moderních deliberativních mechanismů na centrální úrovni v ČR

Pavel Mička následně představil podstatu dalšího závazku ([příloha č. 2, s. 64](#)) a hovořil zejména o nástroji občanského shromáždění, ve kterém je vybírán malý vzorek na národní úrovni na území ČR, kdy jsou vybráni zástupci z řad občanů, kteří nejprve projdou školením/vzděláváním. Uvedl, že toto těleso (občanské shromáždění) je pouze dočasně vytvořené na několik měsíců, aby zanalyzovalo a potom navrhlo možná řešení (jejichž nalezení by jiný mechanismus neumožnil). Následně poukázal na určitý nedostatek tohoto závazku, jímž je poměrně nákladná realizace tohoto deliberativního nástroje (v řádu milionů Kč). Uvedl, že v první fázi je nutné identifikovat možná gesční ministerstva, která by mohla potřebné kapacity vyhradit a byla schopna závazek implementovat. Informoval, že Úřad vlády ČR získal podporu na zahájení procesu od Rady Evropy v částce 0,5 mil. Kč tak, aby mohl začít připravovat tento participativní/deliberativní nástroj. Současně je ale potřeba zajistit zdroje návazné.

2.5.3. Budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti

Pavel Mička uvedl, že závazek ([příloha č. 2, s. 67](#)) navazuje na analýzu provedenou v roce 2022 a rovněž vyplývá ze zjištění, že spolupráci mezi těmito dvěma stranami brzdí neznalost sebe sama a neznalost stran navzájem. Z toho důvodu Úřad vlády ČR navrhuje provádět školení pro zástupce veřejné správy (ohledně neziskových organizací), poskytovat informace o poradních orgánech neziskovým informacím (co dělají, jak fungují, jak se schází, zápisy) a vytvořit minimální penzum informací pro nově nastupující státní zaměstnance.

2.5.4. Zvýšení zapojení veřejnosti a dalších nestátních aktérů do tvorby a projednávání právních předpisů

Pavel Mička při popisu závazku ([příloha č. 2, s. 71](#)) hovořil o tom, že připomínkování návrhu zákonů veřejností je v ČR relativně omezeno. Rovněž uvedl, že předpokládá, že systém eLegislativy by v sobě měl mít modul, který by umožňoval zapojení veřejnosti. Poznamenal ale, že nikde neviděl, že by se plánovalo jeho aktivní využití. Tento závazek proto směřuje k tomu, aby zmíněný modul začal využívat a veřejnost měla možnost vstoupit do diskuse.

Marta Smolíková uvedla, že by do záměru měly být zahrnuty také základní nelegislativní předpisy (národní strategie, sektorové strategie), jelikož participativní praxe při jejich vytváření je dosti roztržštěná. Poznamenala, že sice existuje webová stránka se strategickými dokumenty, ale že zde jsou pouze schválené dokumenty. V rámci konzultačních procesů je poměrně těžké zjistit, jaké jsou fáze nebo kdy je možnost se s připomínkami přihlásit.

Miroslav Veselý uvedl, že Ministerstvo vnitra (dále pouze „MV“) počítá se spoluprací v oblasti kompetenčního centra, ale nedokáže vytvořit informační systém, do kterého bude moci vstupovat veřejnost a zasílat připomínky. Bylo zapotřebí vytvořit autorizaci nebo přístupy, aby systém kvůli zahlcení nepřestal fungovat a zároveň poukázal rizika z pohledu kyberbezpečnosti. Dodal, že se tímto požadavkem bude MV věcně zabývat.

2.5.5. Prosazování participačních metod při podpoře sociálního začleňování na místní úrovni

František Kučera představil závazek ([příloha č. 2, s. 74](#)). Poukázal na to, že návrh směřuje k revizi přijatého nástroje Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ a jeho implementaci Agenturou pro sociální začleňování. Uvedl, že jednání s Agenturou o návrhu závazku a o tom, jakým způsobem lépe zajistit participaci znevýhodněných a diskriminovaných skupin obyvatel při tvorbě lokálních politik nebo sociálního začleňování, budou dále pokračovat.

Marta Smolíková vnesla připomínku, ve které doporučila spolupráci s národním kompetenčním centrem zmíněným v závazku č. 2.5.1, jelikož jsou zde určité styčné plochy. Aby se změny dostaly až na místní úroveň, musí to nejprve projít přes participační procesy přes centrální úroveň. **František Kučera** následně připomněl, že hlavním nástrojem, který by měl být aktualizován, je Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+, který již funguje. Uvedl, že pokud bude synergie mezi zmíněnými závazky, tak dává smysl o jejich možné provázanosti dále diskutovat. **Marta Smolíková** poznamenala, že Úřad vlády ČR má celé oddělení na lidská práva a také oddělení zaměřené na romskou menšinu a na menšiny vůbec. Rovněž uvedla, že spolupráci je zapotřebí nastavit, jelikož toto jsou skupiny, kterých se přímo sociální vyloučení týká. **František Kučera** poznamenal, že jelikož návrhu závazku byl

předložen přímo jeho gestorem, je možné předpokládat po jeho případném upřesnění zařazení tohoto závazku do Akčního plánu. **Pavel Mička** souhlasil s předřečníky a uvedl, že smyslem kompetenčního centra je propojovat a provazovat věci tak, aby aktivita jednoho úřadu nebyla osamocena a byla použita jako příklad pro ostatní. Riziko ovšem spatřoval v tom, že Úřad vlády ČR v závazku hovoří o analýze a návrhu fungování, k čemuž je zapotřebí větší politická vůle, ale i přesto vyjádřil důvěru ve výslednou implementaci závazku.

2.5.6. Vnímání participace jak ze strany NNO, tak úředníků – analýza, osvětová a vzdělávací kampaň, posilování principu partnerství

Tento závazek nebyl samostatně probírán, jelikož byl prodiskutován již v rámci závazku 2.5.4.

2.6. Další témata

2.6.1. Zavést do studijního programu Základních škol (2. stupeň) volitelný předmět nazvaný „DOSTATEČNĚ VŠEOBECNÁ TEORIE ŘÍZENÍ“ (dále jen „DVTR“)

František Kučera nejprve představil a na projektoru prezentoval závazek a související webové stránky. Konstatoval, že se návrh závazku při prvním pohledu na kartu závazku jeví relevantně a jako vztahující se k základním principům partnerství pro otevřené vládnutí. Při bližším pohledu a ve spojení s informacemi uvedenými na odkazované webové stránce a příslušným podkladovým dokumentem lze nalézt kombinaci obecně známých teorií managementu a řízení doplněných o slovenskou a místy i ruskojazyčnou infografiku a na některých místech i reference nesouvisející s tématem. Na první pohled se tedy návrh závazku jevil jako relevantní, po následném podrobnějším prostudování již spíše ne. Navrhovaný postup ke zmíněnému závazku tak byl jej i vzhledem k v výše zmíněnému a k prezentovaným podkladům označit za nerelevantní a dále jej neprojednávat.

Jiří Kapras vybídl přítomné ke vznesení případných dotazů nebo připomínek směřujících k zařazení tohoto závazku do dalšího projednávání. Poté, co se žádný z přítomných v tomto smyslu nevyjádřil, nechal hlasovat o následujícím usnesení:

„Pracovní komise pro otevřené vládnutí se nebude tímto závazkem dále zabývat.“

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

2.6.2. Regulace politických kampaní, aby to nebyl nástroj strachu a dezinformací

Jiří Kapras uvedl, že návrh závazku reaguje na novelizaci ze strany MV v oblasti politických kampaní, kdy se očekává, jak novelizace dopadne.

2.6.3. Lepší přístup k právní pomoci – Ministerstvo spravedlnosti (automatizace formuláře a procesu ČAK)

Jiří Kapras poznamenal, že závazek směřuje zejména na usnadnění přístupu k právní pomoci poskytované advokáty, kdy může být někdy pro klienty nebo potenciální klienty poměrně obtížné najít vhodného advokáta a navazující konzultace poté probíhá typicky v sídle advokáta již za určitou úplatou. Navrhuje se tedy zjednodušit poskytování právní pomoci s využitím umělé inteligence a umožnit základní právní poradenství nabízené digitálními prostředky.

2.6.4. AI pilot – Ministerstvo spravedlnosti (například agenda soudního zastavování exekucí a vyžádání listin do sbírky listin) - AI centrum

Jiří Kapras hovořil o mapování možností robotizace některých procesů MSp. K závazkům 2.6.2., 2.6.3. a 2.6.4. souhrnně uvedl, že je zapotřebí je dále rozpracovat z hlediska konkrétních očekávání, nástrojů jejich realizace a z hlediska harmonogramu. Dle jeho slov je MSp z části připraveno se na jejich realizaci podílet a ve zbytku zprostředkovat konzultaci s navrhovanými gestory (MV, ÚDHPSH, částečně také Úřad vlády ČR, u závazku 2.6.3. MSp, u závazku 2.6.4. MSp ve spolupráci s DIA, spíše ale MSp).

Následně souhrnně navrhl pro závazky 2.6.2. až 2.6.4. pokračovat v dalším procesu a vstoupit do diskuse o konkrétních parametrech. V případě závazku 2.6.2. nabídl MV, aby se ohradilo proti tomuto závazku. **Miroslav Veselý** uvedl, že prozatím nedisponuje informací od kolegů. **Jiří Kapras** poznamenal, že se s MV prozatím počítá jako s gestorem.

2.6.5. Dashboard pro klima – Ministerstvo životního prostředí / MPO

František Kučera objasnil pojem dashboard, který představuje webovou nebo obdobnou datovou prezentaci shrnující pro veřejnost srozumitelným způsobem stav procesu nebo nějaké oblasti tak, aby se nestrukturovaná data dala lépe interpretovat (grafy apod.). **Jiří Kapras** uvedl, že by se pravděpodobně jednalo o digitální nástroj sledování klimatu a jeho vývoje. Jelikož se tato otázka týká Ministerstva životního prostředí, poznamenal, že s ním bude MSp jednat ohledně realizovatelnosti tohoto závazku.

2.6.6. Otevřená státní správa a boj s korupcí

František Kučera přiblížil návrh závazku ([příloha č. 2, s. 86](#)), který má směřovat k podpoře vlády v iniciativě Rady Evropy pro dokončení Úmluvy proti korupci úředníků. Následně konstatoval, že v tomto závazku jsou uvedeny dva pojmy, které spolu zřejmě nesouvisí, zároveň závazek obsahuje link, který odkazuje na již účinný nástroj Rady EU. Z důvodu neúčasti Martina Ulmana na jednání, uvedl že MSp si s navrhovatelem upřesní vyjasní směřování tohoto závazku (tj. zda jde o chybnou implementaci nebo o jiný vnímaný nedostatek jak procesní, tak věcný).

Věnek Bonuš souborně k předcházejícím návrhům závazků uvedl, že Lobbio se v současné době věnuje automatizaci správních řízení a je k dispozici pro konzultaci. Následně se vyjádřil k závazku 2.6.5., u kterého navrhl realizaci prostřednictvím outsourcingu projektu Fakta o klimatu. Vzněl dotaz týkající se evidence dotací, o níž byla vedena diskuse s MSp jak na předchozích jednáních, tak na veřejném workshopu, konkrétně zda by bylo možné tuto oblast ještě zařadit do návrhů závazků Akčního plánu. **Jiří Kapras** možnost potvrdil a uvedl, že MSp dosud neobdrželo k tématu žádné návrhy. Následně doporučil spolupráci Lobbia a Hlídače státu či jiného subjektu. V případě, že by se jednalo o jednotlivosti, tak by tématu mohla věnovat pracovní komise na dalším jednání nebo přijmout usnesení per rollam.

Pavel Mička poznamenal, že ve stávajícím Akčním plánu se nachází závazek [4.7 Zprůhlednění dotací poskytovaných státem](#). Vzněl dotaz, zda by bylo možné zmíněny závazek v případě, že by nebyl dokončen, přesunout do dalšího Akčního plánu. **Roman Klar** uvedl, že do konce roku je plán přejít ze systému Registr dotací (ReD) na Integrovaný informační systém Státní pokladny (veškerá data, která jdou přes Státní pokladnu, budou nově zobrazována ve specializovaném informačním portálu Monitor). Poznamenal, že bude zajištěna možnost nahlížet na stará data a nejméně 3 roky budou paralelně existovat 2 systémy. Rovněž uvedl, že

v Monitoru bude vytvořen nový modul, do kterého budou data převáděna, dále zde budou automatizované sestavy, „kukátko“ a že data budou zveřejněna ve formátu otevřených dat, která se budou uveřejňovat tak, aby na sebe navazovala. Doplnil, že i když je převod plánován do konce roku, pravděpodobněji vše bude v nové podobě fungovat až ke konci příštího roku. **Jiří Kapras** doplnil, že tento závazek byl již formálně ukončen (splněn). Pokud by byly navrhovány navazující aktivity, bylo by zapotřebí formulovat nový závazek.

Jiří Kapras shrnul stanoviska a z diskuse vyplývající závěry k předloženým návrhům závazků a navrhl přijetí souhrnného usnesení k bodu jednání č.2:

„Pracovní komise bere na vědomí v rámci veřejných konzultací obdržené návrhy na závazky Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 a 2026 a souhlasí s doporučeným postupem jejich dalšího projednávání.“

Usnesení bylo přijato jednomyslně.

3. Různé

Poté co nikdo z přítomných nevznesl žádný další návrh k projednání **Jiří Kapras** poděkoval všem přítomným a jednání ukončil.

Zapsali: Ing. Kateřina Urbánková, Ing. František Kučera

Přílohy:

Příloha č. 1 – Průvodní prezentace k návrhům závazků zařazených na jednání PK OVTSS dne 10. června 2024

Příloha č. 2 – Podklady k závazkům navrženým ve veřejných konzultacích prezentované na jednání PK OVTSS dne 10. června 2024